

《大正新修大藏经》

第 48 册 · No. 2014

永嘉证道歌

唐慎水沙门玄觉撰

仁慧草堂编制

yǒng jiā zhèng dào gē
永嘉证道歌

táng shèn shuǐ shā mén xuán jué zhuàn
唐慎水沙门玄觉撰

jūn bú jiàn
君不见：

jué xué wú wéi xián dào rén bù chú wàng xiǎng bù qiú zhēn
绝学无为闲道人 不除妄想不求真

wú míng shí xìng jí fó xìng huàn huà kōng shēn jí fǎ shēn
无明实性即佛性 幻化空身即法身

fǎ shēn jué liǎo wú yī wù běn yuán zì xìng tiān zhēn fó
法身觉了无一物 本源自性天真佛

wǔ yīn fú yún kōng qù lái sān dú shuǐ pào xū chū mò
五阴浮云空去来 三毒水泡虚出没

zhèng shí xiàng wú rén fǎ chà nà miè què ē bí yè
证实相，无人法 刹那灭却阿鼻业

ruò jiāng wàng yǔ yǎn kuáng zhòng shēng zì zhāo bá shé chén shā jié
若将妄语诳众生 自招拔舌尘沙劫

dùn jué liǎo rú lái chán liù dù wàn xíng tǐ zhōng yuán
顿觉了，如来禅 六度万行体中圆

mèng lǐ míng míng yǒu liù qù jué hòu kōng kōng wú dà qiān
梦里明明有六趣 觉后空空无大千

wú zuì fú , wú sǔn yì jì miè xìng zhōng mò wèn mì
无 罪 福 ， 无 损 益 寂 灭 性 中 莫 问 觅

bǐ lái chén jìng wèi céng mó jīn rì fēn míng xū pōu xī
比 来 尘 镜 未 曾 磨 今 日 分 明 须 剖 析

shéi wú niàn , shéi wú shēng ruò shí wú shēng wú bù shēng
谁 无 念 ， 谁 无 生 若 实 无 生 无 不 生

huàn qǔ jī guān mù rén wèn qiú fó shī gōng zǎo wǎn chéng
唤 取 机 关 木 人 问 求 佛 施 功 早 晚 成

fàng sì dà , mò bǎ zhuō jì miè xìng zhōng suí yǐn zhuō
放 四 大 ， 莫 把 捉 寂 灭 性 中 随 饮 啄

zhū xíng wú cháng yī qiè kōng jí shì rú lái dà yuán jué
诸 行 无 常 一 切 空 即 是 如 来 大 圆 觉

jué dìng shuō , biǎo zhēn sēng yǒu rén bù kěn rèn qíng zhēng
决 定 说 ， 表 真 僧 有 人 不 肯 任 情 征

zhí jié gēn yuán fó suǒ yìn zhāi yè xún zhī wǒ bù néng
直 截 根 源 佛 所 印 摘 叶 寻 枝 我 不 能

mó ní zhū , rén bù shí rú lái zàng lǐ qīn shōu dé
摩 尼 珠 ， 人 不 识 如 来 藏 里 亲 收 得

liù bān shén yòng kōng bù kōng yī kē yuán guāng sè fēi sè
六 般 神 用 空 不 空 一 颗 圆 光 色 非 色

jìng wǔ yǎn , dé wǔ lì wéi zhèng nǎi zhī nán kě cè
净 五 眼 ， 得 五 力 唯 证 乃 知 难 可 测

jìng lǐ kàn xíng jiàn bù nán shuǐ zhōng zhuō yuè zhēng niān dé
镜 里 看 形 见 不 难 水 中 捉 月 争 拈 得

cháng dú xíng cháng dú bù dá zhě tóng yóu niè pán lù
常独行，常独步 达者同游涅槃路

tiáo gǔ shén qīng fēng zì gāo mào cuì gǔ gāng rén bú gù
调古神清风自高 貌悴骨刚人不顾

qióng shì zǐ kǒu chēng pín shí shì shēn pín dào bù pín
穷释子，口称贫 实是身贫道不贫

pín zé shēn cháng pī lǚ hè dào zé xīn cáng wú jià zhēn
贫则身常披缕褐 道则心藏无价珍

wú jià zhēn yòng wú jìn lì wù yīng jī zhōng bú lìn
无价珍，用无尽 利物应机终不吝

sān shēn sì zhì tǐ zhōng yuán bā jiě liù tōng xīn dì yìn
三身四智体中圆 八解六通心地印

shàng shì yī jué yī qiè liǎo zhōng xià duō wén duō bú xìn
上士一决一切了 中下多闻多不信

dàn zì huái zhōng jiě gòu yī shéi néng xiàng wài kuā jīng jìn
但自怀中解垢衣 谁能向外夸精进

cóng tā bàng rèn tā fēi bǎ huǒ shāo tiān tú zì pí
从他谤，任他非 把火烧天徒自疲

wǒ wén qià sì yǐn gān lù xiāo róng dùn rù bù sī yì
我闻恰似饮甘露 销融顿入不思議

guān è yán shì gōng dé cǐ jí chéng wú shàn zhī shí
观恶言，是功德 此即成吾善知识

bù yīn shàn bàng qǐ yuān qīn hé biǎo wú shēng cí rěn lì
不因讪谤起冤亲 何表无生慈忍力

zōng yì tōng shuō yì tōng dìng huì yuán míng bú zhì kōng
宗亦通，说亦通 定慧圆明不滞空

fēi dàn wǒ jīn dú dá liǎo héng shā zhū fó tǐ jiē tóng
非但我今独达了 恒沙诸佛体皆同

shī zǐ hǒu wú wèi shuō bǎi shòu wén zhī jiē nǎo liè
师子吼，无畏说 百兽闻之皆脑裂

xiāngxiàng bēn bō shī què wēi tiān lóng jì tīng shēng xīn yuè
香象奔波失却威 天龙寂听生欣悦

yóu jiāng hǎi shè shān chuān xún shī fǎng dào wèi cān chán
游江海，涉山川 寻师访道为参禅

zì cóng rèn dé cáo xī lù liǎo zhī shēng sǐ bù xiāng guān
自从认得曹溪路 了知生死不相关

xíng yì chán zuò yì chán yǔ mò dòng jìng tǐ ān rán
行亦禅，坐亦禅 语默动静体安然

zòng yù fēng dāo cháng tǎn tǎn jiǎ ráo dú yào yě xián xián
纵遇锋刀常坦坦 假饶毒药也闲闲

wǒ shī dé jiàn rán dēng fó duō jié céng wéi rěn rǔ xiān
我师得见然灯佛 多劫曾为忍辱仙

jǐ huí shēng jǐ huí sǐ shēng sǐ yōu yōu wú dìng zhǐ
几回生，几回死 生死悠悠无定止

zì cóng dùn wù liǎo wú shēng yú zhū róng rǔ hé yōu xǐ
自从顿悟了无生 于诸荣辱何忧喜

rù shēn shān zhù lán rě cén yín yōu suì cháng sōng xià
入深山，住兰若 岑崖幽邃长松下

yōu yóu jìng zuò yě sēng jiā qù jì ān jū shí xiāo sǎ
 优游静坐野僧家 閒寂安居实潇洒

jué jí liǎo bù shī gōng yī qiè yǒu wéi fǎ bù tóng
 觉即了，不施功 一切有为法不同

zhù xiàng bù shī shēng tiān fú yóu rú yǎng jiàn shè xū kōng
 住相布施生天福 犹如仰箭射虚空

shì lì jìn jiàn huán zhuì zhāo dé lái shēng bù rú yì
 势力尽，箭还坠 招得来生不如意

zhēng sì wú wéi shí xiàng mén yī chāo zhí rù rú lái dì
 争似无为实相门 一超直入如来地

dàn dé běn mò chóu mò rú jìng liú lí hán bǎo yuè
 但得本，莫愁末 如净琉璃含宝月

jì néng jiě cǐ rú yì zhū zì lì lì tā zhōng bù jié
 既能解此如意珠 自利利他终不竭

jiāng yuè zhào sōng fēng chuī yǒng yè qīng xiāo hé suǒ wéi
 江月照，松风吹 永夜清宵何所为

fó xìng jiè zhū xīn dì yìn wù lù yún xiá tǐ shàng yī
 佛性戒珠心地印 雾露云霞体上衣

xiáng lóng bō jiě hǔ xī liǎng gǔ jīn huán míng lì lì
 降龙钵，解虎锡 两钴金环鸣历历

bú shì biāo xíng xū shì chí rú lái bǎo zhàng qīn zōng jì
 不是标形虚事持 如来宝杖亲踪迹

bù qiú zhēn bú duàn wàng liǎo zhī èr fǎ kōng wú xiàng
 不求真，不断妄 了知二法空无相

wú xiàng wú kōng wú bù kōng jí shì rú lái zhēn shí xiàng
无相无空无不空 即是如来真实相

xīn jìng míng jiàn wú ài kuò rán yíng chè zhōu shā jiè
心境明，鉴无碍 廓然莹彻周沙界

wàn xiàng sēn luó yǐng xiàn zhōng yī kē yuánguāng fēi nèi wài
万象森罗影现中 一颗圆光非内外

huò dá kōng bō yīn guǒ mǎng mǎng dàng dàng zhāo yāng huò
豁达空，拨因果 莽莽荡荡招殃祸

qì yǒu zhuó kōng bìng yì rán huán rú bì nì ér tóu huǒ
弃有著空病亦然 还如避溺而投火

shě wàng xīn qǔ zhēn lǐ qǔ shě zhī xīn chéng qiǎo wěi
舍妄心，取真理 取舍之心成巧伪

xué rén bù liǎo yòng xiū xíng shēn chéng rèn zé jiāng wéi zǐ
学人不了用修行 深成认贼将为子

sǔn fǎ cái miè gōng dé mò bù yóu sī xīn yì shí
损法财，灭功德 莫不由斯心意识

shì yǐ chán mén liǎo què xīn dùn rù wú shēng zhī jiàn lì
是以禅门了却心 顿入无生知见力

dà zhàng fū bǐng huì jiàn bō rě fēng xī jīn gāng yàn
大丈夫，秉慧剑 般若锋兮金刚焰

fēi dàn kōng cuī wài dào xīn zǎo céng luò què tiān mó dǎn
非但空摧外道心 早曾落却天魔胆

zhèn fǎ léi jī fǎ gǔ bù cí yún xī sǎ gān lù
震法雷，击法鼓 布慈云兮洒甘露

lóng xiàng cù tā rùn wú biān sān shèng wǔ xìng jiē xǐng wù
龙象蹴踏润无边 三乘五性皆醒悟

xuě shān féi nì gèng wú zá chún chū tí hú wǒ cháng nà
雪山肥腻更无杂 纯出醍醐我常纳

yī xìng yuán tōng yī qiè xìng yī fǎ biàn hán yī qiè fǎ
一性圆通一切性 一法遍含一切法

yī yuè pǔ xiàn yī qiè shuǐ yī qiè shuǐ yuè yī yuè shè
一月普现一切水 一切水月一月摄

zhū fó fǎ shēn rù wǒ xìng wǒ xìng tóng gòng rú lái hé
诸佛法身入我性 我性同共如来合

yī dì jù zú yī qiè dì fēi sè fēi xīn fēi xíng yè
一地具足一切地 非色非心非行业

tán zhǐ yuán chéng bā wàn mén chà nà miè què sān qí jié
弹指圆成八万门 刹那灭却三祇劫

yī qiè shù jù fēi shù jù yǔ wú líng jué hé jiāo shè
一切数句非数句 与吾灵觉何交涉

bù kě huǐ bù kě zàn tǐ ruò xū kōng wù yá àn
不可毁，不可赞 体若虚空勿涯岸

bù lí dāng chù cháng zhàn rán mì jí zhī jūn bù kě jiàn
不离当处常湛然 觅即知君不可见

qǔ bù dé shě bù dé bù kě dé zhōng zhǐ me dé
取不得，舍不得 不可得中只么得

mò shí shuō shuō shí mò dà shī mén kāi wú yōng sè
默时说，说时默 大施门开无壅塞

yǒu rén wèn wǒ jiě hé zōng bào dào mó hē bō rě lì
有人问我解何宗 报道摩诃般若力

huò shì huò fēi rén bù shí nì xíng shùn xíng tiān mò cè
或是或非人不识 逆行顺行天莫测

wú zǎo céng jīng duō jié xiū bù shì děng xián xiāng kuàng huò
吾早曾经多劫修 不是等闲相诳惑

jiàn fǎ chuáng lì zōng zhǐ míng míng fó chì cáo xī shì
建法幢，立宗旨 明明佛敕曹溪是

dì yī jiā shè shǒu chuán dēng èr shí bā dài xī tiān jì
第一迦叶首传灯 二十八代西天记

fǎ dōng liú rù cǐ tǔ pú tí dá mó wéi chū zǔ
法东流，入此土 菩提达磨为初祖

liù dài chuán yī tiān xià wén hòu rén dé dào hé qióng shù
六代传衣天下闻 后人得道何穷数

zhēn bú lì wàng běn kōng yǒu wú jù qiǎn bù kōng kōng
真不立，妄本空 有无俱遣不空空

èr shí kōng mén yuán bù zhuó yī xìng rú lái tǐ zì tóng
二十空门元不著 一性如来体自同

xīn shì gēn fǎ shì chén liǎng zhǒng yóu rú jìng shàng hén
心是根，法是尘 两种犹如镜上痕

hén gòu jìn chú guāng shǐ xiàn xīn fǎ shuāng wàng xìng jí zhēn
痕垢尽除光始现 心法双忘性即真

jiē mò fǎ è shí shì zhòng shēng fú bó nán tiáo zhì
嗟末法，恶时世 众生福薄难调制

qù shèng yuǎn xī xié jiàn shēn mó qiáng fǎ ruò duō kǒng hài
去 圣 远 兮 邪 见 深 魔 强 法 弱 多 恐 害

wén shuō rú lái dùn jiào mén hèn bú miè chú lìng wǎ suì
闻 说 如 来 顿 教 门 恨 不 灭 除 令 瓦 碎

zuò zài xīn yāng zài shēn bù xū yuān sù gèng yóu rén
作 在 心 ， 殃 在 身 不 须 冤 诉 更 尤 人

yù dé bù zhāo wú jiàn yè mò bàng rú lái zhèng fǎ lún
欲 得 不 招 无 间 业 莫 谤 如 来 正 法 轮

zhān tán lín wú zá shù yù mì sēn chén shī zǐ zhù
旃 檀 林 ， 无 杂 树 郁 密 森 沈 师 子 住

jìng jìng lín jiān dú zì yóu zǒu shòu fēi qín jiē yuǎn qù
境 静 林 间 独 自 游 走 兽 飞 禽 皆 远 去

shī zǐ ér zhòng suí hòu sān suì biàn néng dà xiào hǒu
师 子 儿 ， 众 随 后 三 岁 便 能 大 哮 吼

ruò shì yě gān zhú fǎ wáng bǎi nián yāo guài xū kāi kǒu
若 是 野 干 逐 法 王 百 年 妖 怪 虚 开 口

yuán dùn jiào wù rén qíng yǒu yí bù jué zhí xū zhēng
圆 顿 教 ， 勿 人 情 有 疑 不 决 直 须 争

bú shì shān sēng chěng rén wǒ xiū xíng kǒng luò duàn cháng kēng
不 是 山 僧 逞 人 我 修 行 恐 落 断 常 坑

fēi bù fēi shì bú shì chā zhī háo lí shī qiān lǐ
非 不 非 ， 是 不 是 差 之 毫 厘 失 千 里

shì zé lóng nǚ dùn chéng fó fēi zé shàn xīng shēng xiàn zhuì
是 则 龙 女 顿 成 佛 非 则 善 星 生 陷 坠

wú zǎo nián lái jī xué wèn yì céng tǎo shū xún jīng lùn
吾早年来积学问 亦曾讨疏寻经论

fēn bié míng xiàng bù zhī xiū rù hǎi suàn shā tú zì kùn
分别名相不知休 入海算沙徒自困

què bèi rú lái kǔ hē zé shǔ tā zhēn bǎo yǒu hé yì
却被如来苦诃责 数他珍宝有何益

cóng lái cèng dēng jué xū xíng duō nián wǎng zuò fēng chén kè
从来蹭蹬觉虚行 多年枉作风尘客

zhǒng xìng xié cuò zhī jiě bù dá rú lái yuán dùn zhì
种性邪，错知解 不达如来圆顿制

èr shèng jīng jìn wù dào xīn wài dào cōng míng wú zhì huì
二乘精进勿道心 外道聪明无智慧

yì yú chī yì xiǎo ái kōng quán zhǐ shàng shēng shí jiě
亦愚痴，亦小駮 空拳指上生实解

zhí zhǐ wéi yuè wǎng shī gōng gēn jìng fǎ zhōng xū niē guài
执指为月枉施功 根境法中虚捏怪

bú jiàn yī fǎ jí rú lái fāng dé míng wéi guān zì zài
不见一法即如来 方得名为观自在

liǎo jí yè zhàng běn lái kōng wèi liǎo yīng xū huán sù zhài
了即业障本来空 未了应须还夙债

jī féng wáng shàn bù néng cān bìng yù yī wáng zhēng dé chài
饥逢王膳不能餐 病遇医王争得瘥

zài yù xíng chán zhī jiàn lì huǒ zhōng shēng lián zhōng bú huài
在欲行禅知见力 火中生莲终不坏

yǒng shī fàn zhòng wù wú shēng zǎo shí chéng fó yú jīn zài
勇施犯重悟无生 早时成佛于今在

shī zǐ hǒu wú wèi shuō shēn jiē měng dǒng wán pí dá
师子吼，无畏说 深嗟懵懂顽皮鞞

zhī zhī fàn zhòng zhàng pú tí bú jiàn rú lái kāi mì jué
只知犯重障菩提 不见如来开秘诀

yǒu èr bǐ qiū fàn yín shā bō lí yíng guāng zēng zuì jié
有二比丘犯淫杀 波离荧光增罪结

wéi mó dà shì dùn chú yí yóu rú hè rì xiāo shuāng xuě
维摩大士顿除疑 犹如赫日销霜雪

bù sī yì jiě tuō lì miào yòng héng shā yě wú jí
不思議，解脱力 妙用恒沙也无极

sì shì gòng yǎng gǎn cí láo wàn liǎng huáng jīn yì xiāo dé
四事供养敢辞劳 万两黄金亦销得

fěn gǔ suì shēn wèi zú chóu yī jù liǎo rán chāo bǎi yì
粉骨碎身未足酬 一句了然超百亿

fǎ zhōng wáng zuì gāo shèng héng shā rú lái tóng gòng zhèng
法中王，最高胜 恒沙如来同共证

wǒ jīn jiě cǐ rú yì zhū xìn shòu zhī zhě jiē xiāng yìng
我今解此如意珠 信受之者皆相应

liǎo liǎo jiàn wú yī wù yì wú rén yì wú fó
了了见，无一物 亦无人，亦无佛

dà qiān shā jiè hǎi zhōng ōu yī qiè shèng xián rú diàn fú
大千沙界海中沤 一切圣贤如电拂

jiǎ shǐ tiě lún dǐng shàng xuán dìng huì yuán míng zhōng bù shī
假使铁轮顶上旋 定慧圆明终不失

rì kě lěng yuè kě rè zhòng mó bù néng huài zhēn shuō
日可冷，月可热 众魔不能坏真说

xiàng jià zhēng róng màn jìn tú shéi jiàn táng láng néng jù zhé
象驾峥嵘漫进途 谁见螳螂能拒辙

dà xiàng bù yóu yú tù jìng dà wù bù jū yú xiǎo jié
大象不游于兔径 大悟不拘于小节

mò jiāng guǎn jiàn bàng cāng cāng wèi liǎo wú jīn wèi jūn jué
莫将管见谤苍苍 未了吾今为君诀

永嘉证道歌（终）

wú xiàng dà shī xíng zhuàng
无相大师行状

hàn lín xué shì cháo sàn dà fū xíng zuǒ sī jiàn zhī
翰林学士朝散大夫行左司谏知

zhì gào tóng xiū guó shǐ pàn shǐ pàn guǎn shì zhù guó nán
制诰同修国史判史判馆事柱国南

yáng jùn kāi guó hóu shí yì yī qiān yī bǎi hù cì zǐ
阳郡开国侯食邑一千一百户赐紫

jīn yú dài yáng yì shù
金鱼袋杨亿述

wēn zhōu yǒng jiā xuán jué chán shī zhě yǒng jiā rén
温州永嘉玄觉禅师者，永嘉人

yě xìng dài shì guàn suì chū jiā biàn tàn sān zàng
也。姓戴氏，卅岁出家，遍探三藏，

jīng tiān tāi zhǐ guān yuán miào fǎ mén yú sì wēi yí
精天台旨，观圆妙法门，于四威仪

zhōng cháng míng chán guān hòu yīn zuǒ xī lǎng chán shī jī
中，常冥禅观，后因左溪朗禅师激

lì yǔ dōng yáng cè chán shī tóng yì cáo xī chū dào
励，与东阳策禅师，同诣曹溪。初到，

zhèn xī xié píng rào zǔ sān zā
振锡携瓶，绕祖三匝。

zǔ yuē fū shā mén zhě jù sān qiān wēi yí bā
祖曰：“夫沙门者，具三千威仪八

wàn xì xíng dà dé zì hé fāng ér lái shēng dà wǒ
万细行，大德自何方而来，生大我

màn
慢？”

shī yuē shēng sǐ shì dà wú cháng xùn sù
师曰：“生死事大，无常迅速。”

zǔ yuē hé yǐ tǐ qǔ wú shēng liǎo wú sù
祖曰：“何以体取无生，了无速

hū
乎？”

yuē tǐ jí wú shēng liǎo běn wú sù
曰：“体即无生，了本无速。”

zǔ yún rú shì rú shì
祖云：“如是如是。”

yú shí dà zhòng wú bú è rán shī fāng jù wēi
于时，大众无不愕然。师方具威

yí cān lǐ xū yú gào cí
仪参礼，须臾告辞。

zǔ yuē fǎn tài sù hū
祖曰：“返太速乎？”

shī yuē běn zì fēi dòng qǐ yǒu sù yé
师曰：“本自非动，岂有速耶？”

zǔ yuē shéi zhī fēi dòng
祖曰：“谁知非动？”

yuē rén zhě zì shēng fēn bié
曰：“仁者自生分别。”

zǔ yuē rǔ shèn dé wú shēng zhī yì
祖曰：“汝甚得无生之意。”

yuē wú shēng qǐ yǒu yì yé
曰：“无生岂有意耶？”

zǔ yuē wú yì shéi dāng fēn bié
祖曰：“无意谁当分别？”

yuē fēn bié yì fēi yì
曰：“分别亦非意。”

zǔ tàn yuē shàn zāi shàn zāi shǎo liú yī sù
祖叹曰：“善哉！善哉！少留一宿。”

15

shí wèi yī sù jué yǐ cè gōng nǎi liú shī yì rì xià
时谓一宿觉矣！策公乃留师，翌日下

shān huí wēn jiāng xué zhě fú còu hào zhēn jué dà shī
山回温江，学者辐凑，号真觉大师，

zhuó chán zōng wù xiū yuán zhǐ zì qiǎn zhī shēn qìng zhōu cì
著禅宗悟修圆旨，自浅之深，庆州刺

shǐ wèi jìng jī ér chéng shí piān mù wéi yǒng jiā jí
史魏静缉而成十篇，目为《永嘉集》，

jí zhèng dào gē yī shǒu bìng shèng xíng yú shì yún
及《证道歌》一首，并盛行于世。云

ěr
尔。

根据《大正藏》第 48 册，No. 2014，唐慎水沙门玄觉撰《永嘉证道歌》原藏影印本校正注音。句读及注音仅作参考。更多注音佛经请扫右侧二维码关注仁慧草堂微信公众号。

大藏经下载中心、“仁慧草堂”官网地址：
<http://www.renhuicaotang.com/>

